

**PLAN OPERACYJNY
DLA STRATEGII ROZWOJU
GMINY PAKOŚĆ**

Przedstawiony plan operacyjny jest wynikiem prac Konwentu Strategicznego w skład którego wchodziłi przedstawiciele samorządu gminnego, szkół i instytucji gminnych, reprezentacja lokalnych przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, a także młodzież gimnazjalna. Zadaniem konsultantów Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji było wspieranie procesu budowania strategii poprzez stosowanie odpowiednich narzędzi i technik pracy indywidualnej i grupowej oraz zgłaszanie propozycji rozwiązań, sprawdzonych w innych samorządach.

Misja Gminy

Misja stanowi czynnik integracji lokalnej społecznej wokół zasadniczych dla rozwoju gminy spraw. Jest to przesłanie, co do którego zgoda jest podstawą podtrzymywania istniejących i tworzenia nowych, silnych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami gminy oraz ich różnymi środowiskami i reprezentacjami.

Domeny strategiczne

Domeny strategiczne to obszary mogące stać się „kołami zamachowymi” dla dalszego rozwoju gminy. W wyniku prac warsztatowych wyodrębniono cztery strategiczne kierunki rozwoju:

- **Przedsiębiorczość i rynek usług**
- **Rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze**
- **Kultura i turystyka**
- **Edukacja powszechna**

Cele strategiczne

Cele te należą do grupy celów kierunkowych (odpowiadają na pytanie: *co chcemy osiągnąć?*) i długofalowych, o terminie realizacji sięgającym 10-15 lat.

Cele operacyjne

Cele te dotyczą średniego horyzontu czasowego (3-5 lat). Odpowiadają na pytanie: *w jaki sposób to osiągnąć?*, wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

Zadania

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania strategii rozwoju, posiadają więc określone ramy organizacyjne. Część zadań w swej treści oraz zakresie działania może służyć realizacji różnych celów strategicznych bądź operacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Pakość posiada ścisłą korelację z kluczowymi opracowaniami **lokalnymi** (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pakość), **powiatowymi** (Program rozwoju powiatu inowrocławskiego) oraz **regionalnymi** (Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego). Stworzone plany działań kładą istotny akcent na **zrównoważony rozwój** Gminy Pakość. Jest on rozumiany jako proces w którym następuje integrowanie działań politycznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Zrównoważony rozwój (zwany także ekorozwojem) ma na celu równoważenie szans w dostępie do środowiska zarówno współcześnie żyjącego społeczeństwa, jak również przyszłych pokoleń.

Niniejsza strategia rozwoju nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Urząd Miejski. Proponuje także zadania, które z powodzeniem mogą być realizowane w ramach przedsięwzięć publiczno-prywatnych bądź też zlecane (kontraktowane) organizacjom pozarządowym. Obydwa rozwiązania zdobywają coraz większą popularność na wszystkich szczeblach samorządowych, zwłaszcza w okresie ciągłych niedoborów finansów publicznych. Umożliwiają one bowiem realizację ustawowych zadań gminy bez nadmiernego obciążania budżetu lokalnego. Mamy tu na myśli nie tylko tzw. „zadania twarde” (inwestycyjne), ale również „miękkie”, wspomagające organizację i zarządzanie gminą (zmiana struktur organizacyjnych, uruchomienie procesów, systemów, procedur usprawniających zarządzania, a także szkolenia, doradztwo, przepływ informacji etc.). Część zadań stanowi jednorazowe przedsięwzięcia, jednakże w zapisach niniejszej strategii rozwoju istnieją także zadania stałe, których realizacja będzie miała duży wpływ rozwój gospodarczy i społeczny Gminy Pakość.

Każdą strategię rozwoju powinny charakteryzować dwie główne cechy – **elastyczność** i **ciągłość**. Oznacza to, że cele i zadania zawarte w strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, jak również zasobów gminy. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego. Możliwość wprowadzania zmian w dokumencie strategii ma zachować ciągłość jej realizacji, świadczyć o tym, iż ona „żyje”, dzięki czemu możliwe staje się osiągnięcie celów przyjętych w trakcie jej tworzenia.

**MISJA
GMINY PAKOŚĆ**

GMINA PAKOŚĆ – atrakcyjne miejsce oferujące przedsiębiorcom i rolnikom przyjazny klimat inwestycyjny, a swoim mieszkańcom wysoką jakość życia oraz możliwość realizacji własnych aspiracji i pomysłów. Gmina kultywująca bogate tradycje historyczne, stwarzająca turystom i gościom możliwość wypoczynku w bezpiecznym i ekologicznym środowisku. Ważną rolę w zrównoważonym rozwoju Gminy pełni nowoczesna oferta edukacyjna i kulturalna, skierowana do wszystkich grup społecznych, a zasięgiem swego oddziaływania znacznie wybiegająca poza środowisko lokalne.

DOMENA STRATEGICZNA:

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I RYNEK USŁUG

**I. CEL STRATEGICZNY:
KREOWANIE SILNEGO OŚRODKA GOSPODARCZEGO
SKUTECZNIE KONKURUJĄCEGO Z OTOCZENIEM**

**I.1. Cel Operacyjny:
Powiększenie przepustowości układu komunikacyjnego na terenie
miasta i gminy**

Pakość położona jest w pobliżu ważnych i uczęszczanych szlaków komunikacyjno – tranzytowych, m.in.: droga nr E 261 łącząca Dolny Śląsk i Wielkopolskę z Bydgoszczą i Pomorzem, droga nr 25 łącząca południową i centralną część Polski z Kujawami i Pomorzem, czy też droga nr 52 z Inowrocławia przez Toruń w kierunku Warmii i Mazur. Ten zwarty i gęsty układ komunikacyjny uzupełniany jest przez układ dróg niższej rangi, przebiegających przez teren Pakości: droga nr 251 (łącząca drogi E 261 i 25) oraz droga nr 255 (Pakość – Strzelno i dalej dojazd w kierunku Konina). W dobie wzrastającej liczby pojazdów samochodowych i rozwoju transportu kołowego, Pakość boryka się z poważnymi problemami komunikacyjnymi. Dodatkowo lokalizacja na terenie gminy zakładów wydobywczych kruszywa oraz dużych przedsiębiorstw przemysłowych w otoczeniu („Janikosoda”, zakłady cementowo-wapiennicze Lafarge w Bielawach, etc.) powoduje znaczne przekroczenie dopuszczalnych (projektowanych) natężeń ciężkiego ruchu towarowego na drogach w centrum miasta.

W celu uniknięcia natężonego ruchu tranzytowego i lokalnego przez centrum Pakości niezbędną inwestycją wydaje się budowa obwodnic wokół miasta, szczególnie z kierunku wschód-zachód. Niestety realizacja takiej inwestycji przekracza budżety oraz kompetencję nie tylko gminy, ale nawet województwa i wymaga wsparcia ze strony państwa, co na pewno będzie zadaniem niełatwym w dobie kryzysu finansów publicznych i priorytetowych inwestycjach związanych z budową autostrad. Niemniej jednak, aby rozpoczęcie inwestycji było możliwe w ciągu najbliższych 10 lat, należy wykonać studium wykonalności zadania, biorąc pod uwagę trudności techniczne (generujące dodatkowe koszty), jak ograniczenie miasta przez jezioro Pakoskie od południa i przecięcie z podmokłą doliną Noteci od północy.

Istotnymi zadaniami dotyczącymi lokalnego układu drogowego (wobec braku perspektyw na drogi obwodnicowe w ciągu kilku najbliższych lat) są modernizacje nawierzchni i likwidacja wąskich „gardel” ograniczających przepustowość.

Odcinki obwodnicowe (w dalszej perspektywie czasu) i zmodernizowany lokalny układ drogowy (w bliższej perspektywie) z pewnością posłużą aktywizacji gospodarczej i społecznej miasta. Umożliwią wydzielenie nowych, atrakcyjnych działek inwestycyjnych i budowlanych.

Zadania:

I.1.1.

Przeprowadzenie ekspertyz wykonalności drogowych ciągów obwodnicowych Pakości, o kierunkach wschód – zachód (Inowrocław – Żnin) oraz północ – południe (Pakość – Strzelno), a w rezultacie prac planistyczno-projektowych;

Koordinacja: Zarząd Miejski

Partnerzy: Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski województwa kujawsko-pomorskiego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu.

Źródła finansowania: środki rządowe – Ministerstwo Transportu, budżet wojewódzki, budżet gminy, środki pomocowe UE

I.1.2.

Budowa nowych ciągów ulicznych wewnątrz tkanki miejskiej zabudowy Pakości – udrażnianie obecnego układu komunikacyjnego;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski województwa kujawsko-pomorskiego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki pomocowe UE, budżet wojewódzki

I.1.3.

Budowa parkingów na terenie miasta i gminy;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych w Bydgoszczy

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni

I.2. Cel Operacyjny: Rozbudowa infrastruktury technicznej niezbędnej dla rozwoju przedsiębiorczości

Infrastruktura techniczna jest jednym z podstawowych elementów warunkujących rozwój gospodarczy gminy. Na terenie miasta i gminy Pakość do najważniejszych problemów infrastrukturalnych należy modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa funkcjonującej oczyszczalni ścieków. Obecnie poziom skanalizowania i wolne zasoby oczyszczania ścieków na terenie gminy praktycznie eliminują ją z możliwości pozyskania dużego inwestora zewnętrznego z wodochłonną technologią – np.: przetwórstwo spożywcze na dużą skalę.

Na terenie miasta pozostaje ok. 10% zamieszkanego obszaru nie posiadającego kanalizacji sanitarnej. Na terenach wiejskich kanalizacja sanitarna praktycznie nie funkcjonuje. W wielu przypadkach koszt doprowadzenia sieci kanalizacyjnej nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego i technicznego (szczególnie na wsi) oraz znacznie przewyższa możliwości finansowe miasta i gminy. Rozwiązaniem, do pewnego stopnia, tych problemów może być opracowanie systemu zachęt i preferencji dla ludności wiejskiej do inwestowania w pełni ekologiczne i ekonomiczne przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków. Podobny system preferencyjny powinien powstać dla użytkowników kotłowni węglowych w celu zmiany opalania na bardziej ekologiczne (gazowe, olejowe).

Istotnym zadaniem realizacyjnym dla miasta i gminy Pakość jest także doprowadzenie infrastruktury technicznej (wodociąg, kanalizacja, sieć gazowa i energetyczna)

do potencjalnych terenów inwestycyjnych, jak np.: wolne tereny po bazie surowcowo-nasiennej w Giebni, etc.

Perspektywa integracji z Unią Europejską wymusza na polskich samorządach nowe rozwiązania w zakresie świadczonych usług komunalnych. Takim działaniem jest niewątpliwie porozumienie o budowie i eksploatacji nowoczesnego wysypiska odpadów pomiędzy gminą Pakość a Janikowo. Obecnie inwestycja ta jest na ukończeniu, a docelowo planowane są również działania związane z segregacją i recyklingiem odpadów. Pamiętać jednak należy, że mają one szansę powodzenia tylko w przypadku systematycznych akcji ekologicznego uświadamiania i edukowania społeczności lokalnej.

Pewnym potencjałem do wykorzystania (głównie w działalności turystyczno-rekreacyjnej) jest sprawny układ żeglugi śródlądowej na Noteci i jej systemie wodnym (kanały, śluzy, jazy, etc.). Obecnie ten system wykorzystywany jest już do celów rekreacyjnych (kajaki, łódzie, niewielkie jednostki pasażerskie), choć na razie w niewielkiej skali – wycieczki nawet na trasie Berlin – Wielkopolska – Kujawy – Berlin.

Zadania:

I.2.1.

Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie miasta – potencjalne obszary inwestycyjne i mieszkaniowe oraz na terenach wiejskich;

Koordynacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, Przedsiębiorstwo Usług Gminnych w Pakości

Partnerzy: przyszli odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki pomocowe UE

I I.2.2.

II Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Pakości;

Koordynacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, Przedsiębiorstwo Usług Gminnych w Pakości

Źródła finansowania: budżet gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki pomocowe UE

I.2.3.

Przejęcie (od Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego) i zmodernizowanie oczyszczalni ścieków w Kościelcu Kujawskim wraz z rozbudową sieci kanalizacyjnej – początek inwestycji: odcinek Kościelec – Dziarnowo;

Koordynacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, Przedsiębiorstwo Usług Gminnych w Pakości

Partnerzy: przyszli odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki pomocowe UE

I.2.4.

Stworzenie dogodnych warunków dla mieszkańców wsi do inwestowania w przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków na terenach, gdzie doprowadzenie sieci infrastrukturalnej nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego – systemy preferencji finansowych, pomoc inwestycyjna;

Koordinacja: inwestorzy indywidualni przy pomocy organizacyjnej i finansowej Urzędu Miejskiego w Pakości – możliwość pozyskania środków z funduszy i organizacji działających na rzecz ochrony środowiska

I.2.5.

Rozbudowa sieci gazowej - doprowadzenie sieci do terenów przeznaczonych pod budownictwo inwestycyjne;

Koordinacja: Zakład Gazowniczy, Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, inwestorzy prywatni.

Partnerzy: przyszli odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni

I.2.6.

Opracowanie systemu preferencji finansowych, zachęcającego użytkowników prywatnych do modernizacji kotłowni – zmiana opalania węglowego na bardziej ekologiczne (olejowe lub gazowe);

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, inwestorzy prywatni.

Partnerzy: przyszli odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: inwestorzy prywatni, budżet gminy – preferencje i dofinansowania

I.2.7.

Stworzenie dogodnych warunków do inwestycji proekologicznych, produkujących odnawialne źródła energii, tj. elektrownie wiatrowe, kondensatory słoneczne, kotłownie na biomasę – wykorzystanie dobrych wzorów niektórych polskich samorządów oraz kontaktów zagranicznych gminy (np. w Holandii);

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, inwestorzy prywatni.

Partnerzy: przyszli współwłaściciele, odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: inwestorzy prywatni, budżet gminy – rozpatrzenie możliwej do realizacji formuły partnerstwa publiczno-prywatnego: podział kosztów, zadań i oczekiwanych zysków pomiędzy zaangażowane podmioty prywatne (przekazujące kapitał) a gminę (przekazującą np.: teren, infrastrukturę, etc.);

I.3. Cel Operacyjny: Aktywizacja terenów inwestycyjnych

Na terenie miasta i gminy Pakość znajdują się wydzielone uchwałą Rady tereny dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych, m.in.: tereny po byłych zakładach Inniarskich, wolne tereny po bazie surowcowo-nasiennej w Giebni, a także tereny powyroboiskowe i inne mniejsze. Dodatkowymi atutami gminy są korzystne położenie komunikacyjne, obecność dużych inwestorów w gminach sąsiednich, proinwestycyjne działania władz samorządowych – system zwolnień podatkowych. Obecnie jednak większość potencjalnych terenów inwestycyjnych nie posiada niezbędnej infrastruktury technicznej zachęcającej inwestowania, nie ma również promocji oferty gruntów. Tereny inwestycyjne, których atrakcyjność wspomagają wymienione wyżej atuty gminy, mogą cieszyć się dużym zainteresowaniem wśród inwestorów. Warunkiem takiego stanu rzeczy jest jednak intensywne promowanie gotowych już terenów poprzez uczestnictwo w targach gospodarczych i gminnych z profesjonalnie przygotowaną ofertą Pakości, przygotowanie stałej oferty gruntów do

zagospodarowania, promowanie obowiązujących systemów ulg i preferencji podatkowych oraz intensywne kontakty z potencjalnymi inwestorami.

Na terenie miasta istnieją także tereny w pewnym stopniu zaniedbane i zdewastowane, na których powinny istnieć dodatkowe systemy ulg i preferencji podatkowych, zachęcających do inwestowania - a co za tym idzie – podnoszenia estetyki miasta.

Zadania:

I.3.1.

Promocja istniejących terenów inwestycyjnych – we współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami, opracowanie profesjonalnej oferty inwestycyjnej Pakości;

Koordinacja: Urząd Miasta i Gminy w Pakości - Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM, stanowisko ds. budownictwa w UM, stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami i mieniem komunalnym w UM, stanowisko ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska w UM,

Partnerzy: inwestorzy prywatni

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni

I.3.2.

Tworzenie miejskich stref ekonomicznych oferujących inwestorom dogodny system ulg i preferencji podatkowych na terenach wymagających aktywizacji społeczności lokalnej, poprawy estetyki zabudowy miejskiej, nieużytkach;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: inwestorzy prywatni

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni

I.3.3.

Rewitalizacja śródmieścia jako najlepszego inwestycyjnie obszaru miasta – dla małych i średnich przedsiębiorstw usługowo-handlowych;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: inwestorzy prywatni, Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Źródła finansowania: budżet gminy – budynki komunalne, inwestorzy prywatni,

I.3.4.

Zacieśnianie współpracy w ramach Stowarzyszenia Lokalnego Rozwoju Gmin (będącego w fazie rejestracji) w celu pozyskiwania inwestorów zewnętrznych – organizacja spotkań z inwestorami lokalnymi i zainteresowanymi prowadzeniem działalności na terenie gminy, przedstawicielami ambasad odpowiedzialnymi za kontakty handlowe, przedstawicielami ogólnokrajowych organizacji i instytucji gospodarczych (np.: PAIZ)

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: przedstawiciele Lafarge Cement Polska S.A. Zakład w Barcinie, odpowiedni przedstawiciele sąsiednich gmin (Barcin, Żnin)

I.4. Cel Operacyjny: Kreowanie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości

Kreowanie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości ma często fundamentalny wpływ na rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych, a także podnosi konkurencyjność gminy wobec innych gmin regionu, które już teraz wykazują w tym zakresie dużą aktywność. Bardzo dobre efekty może przynieść intensyfikacja działań i odpowiedzialności w tym zakresie np.: poprzez wydzielenie samodzielnego stanowiska w Urzędzie Miasta i Gminy.

Praktyka pokazuje tu wiele rozwiązań. Wiele gmin taki zakres odpowiedzialności zleca organizacjom pozarządowym (stowarzyszeniom, fundacjom, agencjom), czy też tworzącym w strukturze urzędu, specjalnym komórkom ds. kontaktów z inwestorami i kreowania przedsiębiorczości. W małych gminach może to być tylko stanowisko, które do swoich głównych zadań zaliczyć może:

- przygotowywanie i realizowanie programów służących rozwojowi przedsiębiorczości, kultury, terenów wiejskich dzięki pozyskiwanym z zewnątrz środkom finansowym (fundusze Unii Europejskiej, ambasad krajów Europy Zachodniej, rządu Stanów Zjednoczonych, fundacji pomocowych, rządu polskiego, etc.
- organizowanie instrumentów stymulujących lokalny rozwój gospodarczy – powołanie i nadzorowanie funduszu poręczeniowego, funduszu ubezpieczeń wzajemnych, funduszu stypendialnego – ścisła współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami zrzeszającymi ich, np.: z Inowrocławia;
- prowadzenie doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców i osób pragnących rozpocząć działalność gospodarczą z zakresu procedur zakładania nowej firmy, zasad rozliczania z Urzędem Skarbowym i ZUS, informowania o dostępnych kredytach bankowych, pisania biznes planów i wniosków kredytowych, a także organizowanie za pozyskane środki kursów szkoleniowych (przekwalifikowujących, obsługi i pracy z Internetem, zakładania i funkcjonowania grup producenckich, językowych, etc.);
- pomoc w tworzeniu i koordynowaniu profesjonalnej, gminnej bazy danych na temat lokalnych firm, ich produktów i usług, dostępnej siły roboczej, rynków zbytu, kontrahentów, dostawców, etc.;
- promocja gminy - organizowanie imprez gospodarczych, kulturalno-rozrywkowych, aktywizujących społeczność lokalną, opracowanie profesjonalnych ofert targowych gminy, reprezentowanie gminy w zagranicznych kontaktach gospodarczych, targach – pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych;

Osoba zatrudniona na takim stanowisku powinna być profesjonalnie przygotowana i oddana pracy (doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, pełna dyspozycyjność, znajomość języków obcych, pracy z Internetem oraz globalnych trendów rozwojowych przedsiębiorczości), z efektów której będzie corocznie rozliczana przez zwierzchnika (Burmistrz, Rada Miejska, Zarząd).

Zadania:

I.4.1.

Organizacja samodzielnego stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami – celem pozyskiwania środków zewnętrznych i realizowania różnorodnych projektów wspomagających rozwój gospodarczy i społeczny gminy;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy, organizacje wspierania biznesu, np. z Inowrocławia

Źródła finansowania stanowiska: budżet gminy

Źródła finansowania realizowanych programów i działań: zewnętrzne środki pomocowe (UE, fundacje, środki rządowe państw Europy Zachodniej i USA, sponsoring, budżet gminy)

I.4.2.

Podjęcie starań o włączenie gminy Pakość w zasięg działania regionalnych instytucji parafinansowych, wspomagających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw – fundusz poręczeniowy, gwarancyjny, ubezpieczeniowy – we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy, organizacje wspierania biznesu, np. z Inowrocławia (Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości)

I.4.3.

Utworzenie profesjonalnych baz danych dysponujących informacjami na temat lokalnych przedsiębiorstw i ich produktów, potencjalnych rynków zbytu, kontrahentów, dostawców, etc.;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy, organizacje wspierania biznesu, np. z Inowrocławia

Źródła finansowania: budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy - sponsoring

I.4.4.

Organizacja oryginalnych imprez (bazujących na lokalnej specyfice w skali kraju), aktywizujących klimat inwestycyjny gminy – np.: rzemieślnicze targi pamiątek religijnych na Rynku Pakoskim – wykorzystanie renomy Kalwarii Pakoskiej;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy, organizacje wspierania biznesu, np. z Inowrocławia

Źródła finansowania: budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy – sponsoring, rzemieślnicy.

I.4.5.

Stworzenie systemu szybkiego przekazywania informacji o gminnych ofertach przetargowych lokalnym przedsiębiorstwom;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

I.4.6.

Stworzenie stałej oferty gruntów inwestycyjnych przeznaczonej dla zainteresowanych przedsiębiorców lokalnych i zewnętrznych, w formie profesjonalnego prospektu oraz informacji w Internecie;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy

Źródła finansowania: budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy – sponsoring

I.4.7.

Tworzenie warunków sprzyjających poprawie estetyki miasta – wprowadzenie stałych procedur dofinansowań do remontów zewnętrznych w śródmiejskiej części Pakości (np.: remonty elewacji budynków, zmiany pokryć dachowych, etc.);

Koordinacja: Rada Miejska

Źródła finansowania: budżet gminy,

I.5. Cel Operacyjny:

Nawiązywanie współpracy gospodarczej pomiędzy pakoskimi firmami a zagranicznymi podmiotami gospodarczymi, na bazie obecnych kontaktów z samorządami krajów Unii Europejskiej

Zadania:

I.5.1.

Nawiązywanie kontaktów gospodarczych ze środowiskami biznesu w Holandii – uczestnictwo przedstawicieli sfery gospodarczej w zagranicznych wizytach samorządowych;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy

Źródła finansowania: budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy – sponsoring

I.5.2.

Aktywna działalność przedstawicieli gminy w ramach Stowarzyszenia Lokalnego Rozwoju Gmin, służąca poszerzaniu zagranicznych kontaktów gospodarczych Pakości przy wykorzystaniu partnerów Stowarzyszenia;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – osoby upoważnione do współpracy w ramach Stowarzyszenia, Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy do współpracy: członkowie Stowarzyszenia, instytucje i firmy partnerskie dla Stowarzyszenia

I.5.3.

Prowadzenie działań na rzecz nawiązania kontaktów partnerskich (w tym gospodarczych) z miastem niemieckim – jako stosunkowo bliskim i silnym ekonomicznie partnerem ;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

II. CEL STRATEGICZNY: KRZEWIENIE CECH PRZEDSIĘBIORCZYCH WŚRÓD SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

II.1. Cel Operacyjny: Wprowadzenie instrumentów kreujących odpowiednie warunki do powstawania nowych miejsc pracy

Na terenie miasta i gminy Pakość istnieje duży poziom bezrobocia (ok. 23%) w porównaniu do niektórych sąsiednich gmin regionu. Dodatkowym niebezpieczeństwem w przyszłości może stać się ujawnienie ukrytego bezrobocia na wsi, szczególnie w dobie integracji Polski z Unią Europejską i dostosowywania rolnictwa do warunków rynkowych panujących w krajach Europy Zachodniej.

W tej sytuacji niezbędne jest opracowanie gminnego (lub powiatowego) programu tworzenia nowych miejsc pracy przy współudziale Urzędu Miasta i Gminy, Powiatowego Urzędu Pracy i lokalnych przedsiębiorców. Warunkiem uzyskania środków rządowych na tego typu zadania jest opracowanie szerokiego, wiarygodnego programu, w którego realizację włączone będą różne instytucje i podmioty z terenu całego powiatu.

Zadania:

II.1.1.

Opracowanie programów gminnych (powiatowych) w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy przy wykorzystaniu środków samorządowych, rządowych i pozabudżetowych – szkolenia przekwalifikowujące, z zakresu zakładania i prowadzenia własnej firmy, aktywnego poszukiwania pracy – mobilności;

Koordynacja: Urząd Miejski w Pakości

Partnerzy do współpracy: samorząd powiatowy, samorzady innych gmin powiatu, Powiatowy Urząd Pracy, Starostwo Powiatowe, lokalni przedsiębiorcy

Źródła finansowania: środki rządowe i pozabudżetowe, budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy – sponsoring

II.1.2.

Promocja najlepszych, pakoskich firm prowadzących działalność gospodarczą na rynkach zewnętrznych i lokalnych – organizacja konkursów na najlepszego przedsiębiorcę miasta i gminy Pakość, ufundowanie nagrody Burmistrza Pakości, cykliczny bal przedsiębiorców pod auspicjami Urzędu Miejskiego;

Koordynacja: Rada Miejska, Burmistrz

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy

Źródła finansowania: budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy – sponsoring.

II.1.3.

Stworzenie stałej i aktualizowanej oferty gruntów inwestycyjnych (komunalnych i prywatnych) przeznaczonych do zagospodarowania – podejmowanie działań służących promowaniu oferty – wychodzenie naprzeciw potencjalnym inwestorom;

Koordynacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy

Źródła finansowania: budżet gminy, lokalni przedsiębiorcy – sponsoring

II.1.4.

Utworzenie punktu doradczego dla małych i średnich firm – pomoc prawno – rachunkowa i organizacyjna dla zakładających działalność gospodarczą;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Źródła finansowania: np.: w ramach obowiązków powołanego stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

II.1.5.

Rozbudowa systemu monitoringu telewizyjnego miasta w celu zwiększenia standardów bezpieczeństwa mieszkańców i podmiotów gospodarczych na terenie Pakości;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości – np. powołane stanowisko ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Partnerzy do współpracy: lokalni przedsiębiorcy

Źródła finansowania: środki prywatne, budżet gminy

II.2. Cel Operacyjny:

Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego

Warunki mieszkaniowe w dużym stopniu decydują o kondycji gospodarczej gminy. Na terenie Pakości, podobnie jak w innych rejonach Polski, odczuwalne jest zapotrzebowanie na nowe mieszkania oraz działki budowlane. Miasto i gmina dysponuje dogodnymi terenami mieszkaniowymi na obrzeżach miasta. Jednak koszty uzbrajania terenu pod budownictwo mieszkaniowe zawsze wiąże się z pochłanianiem znacznych środków z budżetu gminy. Rozwiązaniem takiej sytuacji może być promowanie taniego budownictwa mieszkaniowego, jakim jest działalność Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS), Agencji Wspierania Inicjatyw Mieszkaniowych (AWIM). Powszechnie jest również zawieranie porozumień o przekazywaniu gruntów komercyjnym firmom developerskim i budowlanym, które w zamian przejmują na siebie koszty uzbrajania terenu pod przyszłą inwestycję mieszkaniową. Istotną kwestią dla rozwoju szczególnie budownictwa mieszkaniowego, jednorodzinnego są częste aktualizacje planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczanie działek budowlanych.

Zadania:

II.2.1.

Przeprowadzenie ekspertyz ekonomiczno-społecznych lokalnego rynku mieszkaniowego w celu poznania przyszłych tendencji panujących w tej sferze na terenie Pakości: zapotrzebowanie społeczne na poszczególne rodzaje budownictwa mieszkaniowego (obecnie i w perspektywie kilku najbliższych lat), zasobność i możliwości nabywcze mieszkańców, analizy demograficzne (prognozowanie liczby mieszkańców, migracji, etc.);

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Źródła finansowania: budżet gminy

II.2.2.

Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe (wykorzystanie możliwości tworzenia porozumień o partycypacji kosztów z inwestorami, firmami developerskimi – montaż publiczno-prywatne);

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. budownictwa w UM, stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami i mieniem komunalnym w UM, stanowisko ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska w UM, Przedsiębiorstwo Usług Gminnych w Pakości

Partnerzy: firmy developerskie, budowlane, inwestorzy prywatni

Źródła finansowania: finansowe montaż publiczno-prywatne

II.2.3.

Wspieranie inicjatyw społecznych oraz instytucji działających w zakresie budowy nowych, tanich mieszkań – Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Agencja Wspierania Inicjatyw Mieszkaniowych i inne;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

DOMENA STRATEGICZNA:

**ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO
ROLNO-SPOŻYWCZE**

Tworząc strategię w zakresie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich należy patrzeć przez pryzmat integracji Polski z Unią Europejską. Niewątpliwie jest to jeden z najbardziej newralgicznych obszarów w naszych negocjacjach z krajami Piętnastki. Rolnictwo jest sektorem bardzo wrażliwym, wymaga specjalnego traktowania i pomocy. Produkcja rolna jest często niezależna od człowieka (np. warunki klimatyczne), a długi proces produkcji sprawia, że koszty zwracają się znacznie później.

Integracja niesie dla polskiego rolnictwa zarówno korzyści, jak również zagrożenia. Co oczywiste na „wejściu do Europy” najbardziej powinni skorzystać rolnicy posiadający duże, nowoczesne gospodarstwa. Otworzą się przed nimi bramy do bogatego rynku europejskiego, zwiększy się dostęp do nowoczesnych technologii i wzrośnie ich dochód dzięki wyższym cenom niektórych towarów. Polscy rolnicy poprzez swoich przedstawicieli będą także mieli wpływ na decyzje dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej. Tak się jednak stanie, gdy polskie rolnictwo od pierwszego dnia naszego członkostwa we Wspólnocie Europejskiej będzie miało identyczne prawa jak rolnicy obecnych krajów Unii. Obok wdrożenia unijnego prawa i standardów produkcji rolnej oznaczałoby to także przyznanie polskim rolnikom praw np. do płatności bezpośrednich, zwiększających ich dochody. Dotacje te wspierają 90% unijnych gospodarstw i stanowią do 50% dochodów tamtejszych farmerów. Negocjacje jednakże nadal trwają i w chwili obecnej trudno wyrokować, jaki ostatecznie status otrzyma polski rolnik w ramach poszerzonej o nowe kraje Unii. Integracja polskiego rolnictwa z UE, obok wizji polepszenia bytu polskiego rolnika, oznacza także wielkie koszty związane z unowocześnieniem naszej gospodarki rolnej, dostosowanie rynku rolnego do skomplikowanych regulacji unijnych, konieczność przestrzegania norm i przepisów związanych z jakością żywności, a także utratę części tynku krajowego na rzecz producentów z innych krajów członkowskich.

Ale rozwój terenów wiejskich to nie tylko rolnictwo. To także cała sfera usług rolniczych, turystycznych, rzemiosła oraz drobnego przemysłu przetwórczego. Są to dziedziny, które powinny tworzyć nowe miejsca pracy, przynosić dochody mieszkańcom i samorządom, a przede wszystkim pomóc w przemianach na wsi. Jest to koncepcja wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, która jest jednym z ważniejszych celów polityki Unii Europejskiej. Po przystąpieniu Polski do Wspólnoty możemy się spodziewać wsparcia dla naszych wysiłków w tym kierunku. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że reforma polskiej wsi jest nieunikniona. Wymaga tego nie tylko Unia Europejska, lecz przede wszystkim rachunek ekonomiczny. Na etapie przedakcesyjnym, w jakim Polska obecnie się znajduje, istotne jest to, aby nasz kraj maksymalnie wykorzystał pomoc finansową płynącą z Unii (PHARE 2, SAPARD, ISPA). Umożliwi to zmniejszenie dystansu dzielącego polską wieś od Unii i solidne przygotowanie naszego kraju do funkcjonowania w zjednoczonej Europie.

**I. CEL STRATEGICZNY:
WZROST POTENCJAŁU EKONOMICZNEGO GOSPODARSTW
ROLNYCH GMINY ORAZ ICH DOSTOSOWANIE DO
WYMOGÓW WOLNEGO RYNKU I UNII EUROPEJSKIEJ**

**I.1. Cel operacyjny:
Wspomaganie merytoryczne i organizacyjne osób inwestujących
w powiększanie i unowocześnianie gospodarstw rolnych**

Zadania:

I.1.1.

Wdrożenie gminnego systemu preferencji podatkowych dla osób rozwijających działalność rolną – określenie kryteriów zwolnień podatkowych w zależności od wielkości inwestycji;

Koordinacja: Rada Miejska, stanowiska ds. finansowych w UM

Partnerzy: lokalni, rozwojowi producenci rolni

Źródła finansowania: budżet gminy

I.1.2.

Opracowanie i stała aktualizacja Przewodnika dla rolnika – inwestora;

Potencjalny zakres tematyczny opracowania:

- informacja o dostępnych kredytach i pożyczkach dla rolnictwa oraz wymaganiach stawianych przez banki i instytucje kredytowe,
- dostępne preferencje w podatku rolnym i podatku od nieruchomości dla osób rozwijających działalność rolniczą w gminie;
- zagadnienia ekonomiczne z zakresu prowadzenia gospodarstwa rolnego (np. podatek VAT w obrocie produktami rolnymi);
- dostępne (do nabycia lub dzierżawy) tereny rolne i obiekty inwestycyjne w gminie;
- możliwości przekazania gospodarstwa rolnego osobom rozwijającym działalność rolniczą;
- możliwości zalesiania nieużytków rolnych i gleb słabej jakości;
- informacje o dostępnych funduszach dla rolnictwa – programy pomocowe (m.in. fundusze przedakcesyjne Unii Europejskiej), projekty Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz agencji rządowych (Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, Agencja Rynku Rolnego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa), kierunki polityki rolnej rządu (Pakt dla rolnictwa i obszarów wiejskich etc.);
- aktualne informacje dotyczące integracji Polski z Unią Europejską, polityki rolnej UE oraz związane z tym szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych w UM, stanowisko ds. rolnictwa, gospodarki wodnej i leśnictwa UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: banki, instytucje parafinansowe (fundusze), rządowe agencje rolnicze

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, środki pomocowe np.: w dyspozycji agencji rządowych, sponsoring (w formie reklamy firm zajmujących się produkcją i usługami dla rolnictwa)

I.1.3.

Organizacja systematycznych (np. raz na kwartał) spotkań dla rolników w celu przekazania aktualnych zagadnień dotyczących rolnictwa i zebrania informacji na temat potrzeb i problemów miejscowych rolników;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: sołtysi, lokalni rolnicy

Źródła finansowania: budżet gminy – środki dla sołectw na organizację spotkań, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

I.1.4.

Aktywna pomoc rolnikom (doradztwo, konsultacje) w wypełnianiu wniosków kredytowych i grantowych;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych w UM

Partnerzy: pomoc ze strony powołanego w UM stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

I.1.5.

Określenie możliwości wdrożenia w gminie narzędzi finansowych wspomagających rozwój przedsiębiorczości – Fundusz Mikropożyczek, Fundusz Poręczeń Kredytowych, Fundusz Ubezpieczeń Wzajemnych;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych w UM

Partnerzy: Ośrodek Doradztwa Rolniczego, instytucje prowadzące podobne narzędzia w regionie czy w kraju

I.1.6.

Wspieranie działań mających na celu przemianowanie gruntów rolnych słabej jakości i nieużytków na cele inwestycyjne (w planach zagospodarowania przestrzennego gmin);

Koordinacja: Rada Miejska

Partnerzy: stanowisko ds. budownictwa w UM, stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami

i mieniem komunalnym w UM, stanowisko ds. rolnictwa, gospodarki wodnej i leśnictwa w UM

I.1.7.

Rozwój programów zalesiania na glebach rolnych niskiej jakości i nieużytkach;

Koordinacja: stanowisko ds. rolnictwa, gospodarki wodnej i leśnictwa w UM

Partnerzy: Ośrodek Doradztwa Rolniczego, rolnicy indywidualni

Źródła finansowania: budżet gminy, środki agencji rządowych zajmujących się rolnictwem

**I.2. Cel operacyjny:
Rozwój szerokiej tematyki szkoleń rolniczych**

Zadania:

I.2.1.

Szeroka współpraca środowisk i instytucji zainteresowanych rozwojem szkoleń i doradztwa rolniczego w gminie Pakość: Urząd Miejski, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Izba Rolnicza, Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu, agencje rolne, organizacje pozarządowe:

- ustalanie tematów szkoleń i kursów z zakresu agrotechniki i agrobiznesu, m.in. kultura i bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym, nowoczesne środki i narzędzia produkcji rolnej, prowadzenie zabiegów agrotechnicznych, tworzenie biznesplanów, podstawy księgowości i rachunkowości (podatek VAT w rolnictwie), marketing produktów rolnych, negocjacje handlowe, polityka rolna Polski i Unii Europejskiej;
- wspieranie rozwoju informatyki w rolnictwie – wykorzystanie komputera i internetu w zarządzaniu gospodarstwami rolnymi;
- organizacja wyjazdów studyjnych do nowoczesnych gospodarstw rolnych w kraju i za granicą celem popularyzacji dobrych praktyk rolniczych;
- pozyskiwanie środków finansowych na organizację szkoleń i wyjazdów w celu zmniejszenia obciążenia finansowego uczestników;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Izba Rolnicza, sołectwa, agencje rządowe ds. rolnictwa, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

**I.3. Cel operacyjny:
Inicjowanie i wspieranie działań ułatwiających rolnikom zrzeszanie się w grupy producenckie**

Zadania:

I.3.1.

Organizacja dla rolników szkoleń, warsztatów i seminariów prezentujących:

- korzyści wynikające z działań grupowych (obniżenie kosztów produkcji rolnej, wspólny marketing i poszukiwanie rynków zbytu, większa siła negocjacyjna rolników),
- formy prawne dotyczące powstawania grup i etapy ich tworzenia,

- zagadnienia związane z prowadzeniem grup producenckich (zapewnienie odpowiedniej jakości produkcji rolnej, podstawy rachunkowości, podatek VAT w rolnictwie, ubezpieczenia, marketing produktów rolnych etc.),
- finansowe możliwości wsparcia wynikające z Ustawy o grupach producenckich,
- działalność istniejących grup - upowszechnianie specjalistycznych opracowań, wydawnictw i broszur opisujących działalność grup producenckich;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Izba Rolnicza, sołectwa, agencje rządowe ds. rolnictwa, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

1.3.2.

Pomoc przy nawiązywaniu kontaktów z istniejącymi grupami prowadzącymi podobny profil produkcji, organizacja wyjazdów studyjnych prezentujących działalność istniejących grup;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim, sołectwa, miejscowi rolnicy,

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, rolnicy

1.3.3.

Udzielanie pomocy organizacyjnej i merytorycznej grupom producentów rolnych planującym korzystanie ze środków pomocowych wspierających ich działalność;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: pomoc ze strony powołanego w UM stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

1.3.4.

Wspieranie powstawania zaplecza przechowalniczego dla towarów rolno-spożywczych (domy składowe, magazyny, spichlerze, chłodnie) – określenie możliwości przedsięwzięć publiczno-prywatnych w zakresie budowy nowych obiektów bądź adaptacji i wykorzystania już istniejących – grupy producentów rolnych jako udziałowcy;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: inwestorzy prywatni – firmy z branży rolno-spożywczej, rolnicy prowadzący towarowe gospodarstwa

Źródła finansowania: środki prywatne, wkład gminy w zakresie przekazania gruntów, udostępnienia infrastruktury

1.3.5.

Wspieranie działań służących poszukiwaniu przez grupy producenckie nowych rynków zbytu – pozyskiwanie i przepływ informacji handlowej

między producentami rolnymi i odbiorcami żywności (giełdy rolne, hurtownie, hotele, zakłady przetwórstwa rolnego, hipermarkety);

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego – pozyskiwanie i przekazywanie informacji

Partnerzy: sołectwa – odbiorcy informacji – przekazywanie jej rolnikom na spotkaniach wiejskich

Źródła finansowania: w zakresie obowiązków stanowisk i pracy społecznej sołtysów

I.4. Cel operacyjny:

Upowszechnianie produkcji owocowo-warzywnej wykorzystującej odpowiednie warunki glebowe i bliskość dużych rynków zbytu

Zadania:

I.4.1.

Pomoc rolnikom w uzyskiwaniu kredytów i pożyczek na rozwój gospodarstw owocowo-warzywnych – przekazywanie informacji i pomoc w wypełnianiu wniosków grantowych;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: pomoc ze strony powołanego w UM stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami – w zakresie wyszukiwania źródeł finansowych i wypełniania wniosków grantowych

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

I.4.2.

Organizacja szkoleń i doradztwa dla rolników produkujących i przetwarzających owoce i warzywa;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Izba Rolnicza, sołectwa, agencje rządowe ds. rolnictwa, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

I.4.3.

Pomoc przy nawiązywaniu kontaktów z rolnikami prowadzącymi podobny profil produkcji, organizacja wyjazdów studyjnych prezentujących nowoczesne

i opłacalne techniki upraw i przetwórstwa – suszarnie owoców i warzyw, chłodnie, przetwarzanie;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim, sołectwa, miejscowi rolnicy,

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, rolnicy

**I.5. Cel operacyjny:
Rozbudowa i poprawa stanu infrastruktury technicznej na terenach wiejskich w celu poprawy jakości życia i zachowania walorów środowiska naturalnego**

Zadania:

I.5.1.

Określenie możliwości wdrożenia systemu segregacji i recyklingu odpadów z wysypiska w Giebni oraz pozyskiwania biogazu na cele energetyczne – potencjalna współpraca gmin w ramach związku lub przedsięwzięcia publiczno-prywatnego dla realizacji zadania,

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: gminy sąsiednie, inwestorzy prywatni

I.5.2.

Likwidacja dzikich wysypisk śmieci – organizacja systemu zbiórki i segregacji odpadów „u podstaw” (bezpośrednio w gospodarstwach domowych);

Koordinacja: Przedsiębiorstwo Usług Gminnych w Pakości, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM

Partnerzy: szkoły z terenu gminy

Źródła finansowania: budżet gminy, mieszkańcy

I.5.3.

Poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych w Bydgoszczy

Źródła finansowania: budżet gminy, środki pomocowe UE

I.5.4.

Tworzenie sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich wraz z oczyszczalniami ścieków;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM

Partnerzy: przyszli odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki pomocowe UE

I.5.5.

Rozbudowa sieci wodociągowej i nowych ujęć wody pitnej;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego w UM

Partnerzy: przyszli odbiorcy indywidualni i zbiorowi

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki pomocowe UE

I.5.6.

Opracowanie kompleksowego programu melioracji i ochrony cieków wodnych w gminie;

Koordinacja: stanowisko ds. rolnictwa, gospodarki wodnej i leśnictwa w UM

Źródła finansowania: budżet gminy

I.5.7.

Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców – organizacja happeningów, konkursów o tematyce ekologicznej, konkursów na najbardziej estetyczny ogród (balkon, gospodarstwo);

Koordinacja: stanowisko ds. oświaty, sportu i kultury w UM

Partnerzy: szkoły z terenu gminy, Ośrodek Kultury i Turystyki w Pakości, organizacje pozarządowe i ekologiczne z regionu

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet Ośrodka Kultury i Turystyki w Pakości

I.5.8.

Stały monitoring i analiza możliwości pozyskiwania środków pomocowych i kredytów na rozwój terenów wiejskich:

- programy przedakcesyjne Unii Europejskiej: SAPARD, ISPA, PHARE 2;
- Aktywizacja Obszarów Wiejskich - program Banku Światowego;
- Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju;
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- Agencja Rynku Rolnego;
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnoroľnych w UM

Partnerzy: pomoc ze strony powoľanego w UM stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Źródła finansowania: w ramach obowiazków ww. stanowisk

**II. CEL STRATEGICZNY:
AKTYWIZACJA TERENÓW WIEJSKICH POPRZEZ
WSPIERANIE ROZWOJU PRZETWÓRSTWA ROLNO-
SPOŻYWCZYWCZEGO ORAZ USŁUG OKOŁOROLNICZYCH
TWORZĄCYCH NOWE MIEJSCA PRACY**

II.1. Cel operacyjny:
Tworzenie warunków dla rozwoju przetwórci rolno-spożywczych, produkujących towary wysokiej jakości i będących oryginalnymi wizytówkami Ziemi Pakoskiej

Zadania:

II.1.1.

Opracowanie i promocja oferty niezagospodarowanych działek i obiektów na terenie gminy, przeznaczonych na przetwórstwo rolno-spożywcze:

- zawartość oferty: lokalizacja i wielkość działek i obiektów magazynowych (mapa), uzbrojenie w infrastrukturę techniczną, stosunki własnościowe, przeznaczenie, ograniczenia ekologiczne i architektoniczne,
- intensywna promocja ofert na targach branżowych, w czasopismach i informatorach gospodarczych, zamieszczanie ofert w internecie, wysyłanie do firm przetwórczych w kraju i za granicą oraz do radców handlowych ambasad,
- podejmowanie działań w kierunku zagospodarowania wolnych działek i obiektów w ramach przedsięwzięć publiczno-prywatnych;

Koordinacja: Urząd Miejski w Pakości - Zarząd Miejski, stanowisko ds. rozwoju gospodarczego, stanowisko ds. budownictwa, stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami

i mieniem komunalnym, stanowisko ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska

Partnerzy: inwestorzy prywatni

Źródła finansowania: budżet gminy, inwestorzy prywatni

II.1.2.

Wdrożenie gminnego systemu preferencji podatkowych dla osób rozpoczynających i rozwijających przetwórstwo rolno-spożywcze – określenie kryteriów zwolnień podatkowych w zależności od wielkości inwestycji;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski

Partnerzy: inwestorzy prywatni

Źródła finansowania: budżet gminy

II.1.3.

Udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacja szkoleń z zakresu prowadzenia przetwórci rolno-spożywczych, m.in. podstawowe aspekty prawno-administracyjne, księgowość, rachunkowość, ubezpieczenia, marketing, możliwości i wymagania eksportu produktów na rynki Unii

Europejskiej i „rynki wschodnie” wymogi sanitarne i jakościowe, przechowalnictwo towarów, obsługa komputera i internetu, etc.;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Izba Rolnicza, sołectwa, agencje rządowe ds. rolnictwa, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim

Źródła finansowania: budżet gminy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

II.1.4.

Udzielanie informacji o dostępnych kredytach i pożyczkach dla osób rozpoczynających lub rozwijających przetwórstwo rolno-spożywcze, a także o dostępnych programach pomocowych rządu polskiego i Unii Europejskiej - aktywna pomoc w wypełnianiu wniosków kredytowych i grantowych;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: pomoc ze strony powołanego w UM stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami – w zakresie wyszukiwania źródeł finansowych i wypełniania wniosków grantowych

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

II.1.5.

Udzielanie firmom przetwórczym i usługowym informacji o możliwościach pozyskania środków finansowych na tworzenie pozarolniczych miejsc pracy – instytucje udzielające dofinansowania: Urzędy Pracy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Bank Światowy, banki komercyjne;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: pomoc ze strony powołanego w UM stanowiska ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

II.1.6.

Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu współpracę pomiędzy firmami przetwórczymi działającymi w podobnej branży – kojarzenie partnerów handlowych;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

II.1.7.

Inicjowanie i wspieranie współpracy firm przetwarzających żywność z ich producentami w celu poprawy efektywności skupu i dbałości o wysoką jakość dostarczanej i przetwarzanej żywności – organizacja spotkań, seminariów etc.;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: producenci z branży rolno-spożywczej

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk:

II.1.8.

Współpraca samorządu lokalnego (gminy i powiatu) z producentami i przetwórcami rolnymi w celu wspólnej promocji oraz marketingu:

- promocja regionalnych produktów i towarów spożywczych na bazie promocji Gminy Pakość i Powiatu Inowrocławskiego – udział w targach produktów rolnych, targach gmin i powiatów, targach turystycznych, jarmarkach;
- organizacja lokalnych targów i jarmarków powiązanych z darmową degustacją miejscowych produktów, „dni otwartych” w firmach przetwórczych etc.;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu, powołane stanowisko w UM ds. realizacji programów gospodarczych i kontaktów z inwestorami

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

II.2. Cel operacyjny:

Stymulowanie rozwoju szerokiej sfery usług specjalistycznych i rzemiosła funkcjonujących w otoczeniu rolnictwa oraz rekreacji

Zadania:

II.2.1.

Wspieranie rozwoju działalności agroturystycznej – organizacja szkoleń, doradztwo, pomoc w działaniach promujących gospodarstwa agroturystyczne;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: organizacje skupiające gospodarstwa agroturystyczne z terenu całego kraju

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

II.2.2.

Wspieranie rozwoju usług agrotechnicznych i agroekonomicznych (konsultacje, doradztwo, prowadzenie grup producenckich) oraz baz sprzętu specjalistycznego obsługujących miejscowe gospodarstwa rolne i małe przetwórcze;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: firmy doradcze dla rolnictwa

Źródła finansowania: w ramach obowiązków ww. stanowisk

II.2.3.

Wspieranie powstawania zaplecza przechowalniczego dla towarów rolno-spożywczych (domy składowe, magazyny, spichlerze, chłodnie) – określenie możliwości przedsięwzięć publiczno-prywatnych w zakresie budowy nowych obiektów bądź adaptacji i wykorzystania już istniejących;

Koordinacja: stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu Kujawskim, sołectwa, miejscowi rolnicy,

Źródła finansowania: inwestorzy prywatni – rolnicy, gminy w zakresie udostępniania gruntów i infrastruktury, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w zakresie usług konsultacyjnych

II.2.4.

Określenie możliwości wdrożenia na szczeblu powiatu narzędzi finansowych wspomagających rozwój przedsiębiorczości – Fundusz Mikropożyczek, Fundusz Poręczeń Kredytowych, Fundusz Ubezpieczeń Wzajemnych;

Koordinacja: Rada Miejska, Zarząd Miejski, stanowisko ds. ogólnorolnych UM we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego

Partnerzy: Instytucje wspierające i prowadzące fundusze lokalne, np.: Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości w Inowrocławiu,

DOMENA STRATEGICZNA:

KULTURA I TURYSTYKA

**I. CEL STRATEGICZNY:
ROZWÓJ I UPOWSZECHNIANIE KULTURY W SPOŁECZNOŚCI
LOKALNEJ**

**I.1. Cel operacyjny:
Wzrost uczestnictwa mieszkańców Miasta i Gminy Pakość w ofercie
kulturalnej**

Zadania:

I.1.1.

Opracowanie i upowszechnianie gminnego kalendarza imprez kulturalnych – powiązanie z imprezami powiatowymi i regionalnymi, promocja w mediach, internecie i na targach (kulturalnych, turystycznych etc.);

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM, szkoły, media lokalne i regionalne,

Źródła finansowania: budżet OKiT,

I.1.2.

Ukończenie sali widowiskowej w Ośrodku Kultury i Turystyki;

Koordinacja: Zarząd Miejski, Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

I.1.3.

Odnowienie działalności kina w Pakości (w sali widowiskowej OKiT) – nowa formuła kina, z wysuwającym ekranem oraz z wykorzystaniem projektora multimedialnego i płyt DVD;

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

I.1.4.

Udostępnianie pomieszczeń Ośrodka Kultury i Turystyki różnym grupom mieszkańców;

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Źródła finansowania: budżet OKiT, sponsorzy, fundacje,

**I.2. Cel operacyjny:
Kultywowanie tradycji kulturalnych i historycznych Pakości**

Zadania:

I.2.1.

Podtrzymywanie realizacji stałych imprez kulturalnych w Pakości (m.in. Dni Pakości, Festiwal Piosenki Religijnej i Ekologicznej, który powinien zawierać formułę większej dostępności dla amatorów);

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Parafia Kalwaryjska, Inspektor ds. oświaty i kultury w UM, szkoły, media lokalne, regionalne i ogólnopolskie, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: sponsorzy, budżet OKiT, fundacje,

I.2.2.

Organizowanie dorocznych Misteriów Wielkanocnych na Kalwarii Pakoskiej – szeroka promocja z wykorzystaniem mediów lokalnych i ogólnopolskich;

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Parafia Kalwaryjska, Teatr Maskon, Inspektor ds. oświaty i kultury w UM, szkoły, media lokalne, regionalne i ogólnopolskie, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: sponsorzy, budżet OKiT, fundacje,

I.2.3.

Rozwój pamiątkarstwa i drobnego rzemiosła bazującego na zasobach kulturalnych i historycznych gminy;

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: lokalni rzemieślnicy, PTTK, Inspektor ds. oświaty i kultury w UM, szkoły, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: osoby i instytucje zainteresowane,

II. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ I PROMOCJA TURYSTYKI NA BAZIE ISTNIEJĄCEJ ZASOBÓW HISTORYCZNYCH ORAZ PRZYRODNICZYCH

II.1. Cel operacyjny: Rozwój turystyki religijnej

Zadania:

II.1.1.

Identyfikacja oraz odpowiednie oznakowanie (wizualizacja) miejsc i obiektów religijnych w Gminie Pakość, m.in.:

- kaplice Kalwarii Pakoskiej,
- Kolegiata Romańska w Kościelcu,
- grób Działyńskich przy Kościele Parafialnym w Pakości,
- udostępnienie do zwiedzania wieży przy Kościele Parafialnym w Pakości (wieża będąca pozostałością zamku z czasów Władysława Łokietka),
- oznakowanie miejsca po szkole łacińskiej w Pakości (najstarsza szkoła łacińska w Wielkopolsce);

Koordynacja: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, rady parafialne, PTTK, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet OKiT, sponsorzy, fundacje,

II.1.2.

Szeroka promocja ponadprzeciętnych zabytków sakralnych gminy Pakość – wykorzystanie faktu zamieszkiwania na terenie gminy w młodości ks. Prymasa Józefa Glempa;

Koordynacja: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, rady parafialne, PTTK, media lokalne, regionalne i ogólnopolskie, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet OKiT, sponsorzy, fundacje,

II.1.3.

Wspieranie działań służących renowacji zabytków kultu religijnego: Kolegiaty Romańskiej w Kościelcu, kaplic Kalwarii Pakoskiej, Kościoła Parafialnego w Pakości – prowadzenie działań promocyjnych i lobbingowych;

Koordynacja: władze gminy,

Partnerzy: Generalny Konserwator Zabytków, rady parafialne, organizacje pozarządowe,

Źródła finansowania: Generalny Konserwator Zabytków, sponsorzy, fundacje,

**II.2. Cel operacyjny:
Rozwój turystyki historycznej związanej ze Szlakiem Piastowskim**

Zadania:

II.2.1.

Oznakowanie (wizualizacja) i opis miejsc historycznych oraz zabytków związanych ze Szlakiem Piastowskim:

- tablice informacyjne,
- broszury i informatory,
- plany turystyczno-krajoznawcze gminy,
- widokówki, zdjęcia,
- promocja internetowa,

Koordinacja: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, PTTK, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet OKiT, sponsorzy, fundacje,

II.2.2

Wpisanie miejsc historycznych i zabytków w regionalne trasy wycieczek Szlakiem Piastowskim (promocja Kolegiaty Romańskiej w Kościelcu i trasy Kalwarii Pakoskiej);

Koordinacja: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Partnerzy: PTTK, Ośrodek Kultury i Turystyki, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet OKiT, fundacje,

**II.3. Cel operacyjny:
Rozwój turystyki rekreacyjnej**

Zadania:

II.3.1.

Identyfikacja i szczegółowy opis atrakcji turystycznych (rekreacyjno-wypoczynkowych) Gminy Pakość;

Koordinacja: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, PTTK, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet OKiT, sponsorzy, fundacje,

II.3.2.

Kompleksowa promocja atrakcji turystycznych Gminy – religijnych, historycznych i rekreacyjnych:

- wykorzystanie mediów lokalnych i ogólnopolskich dla kreowania wizerunku Pakości jako gminy turystycznej,
- foldery i informatory promocyjne,
- widokówki i zdjęcia,
- oryginalne lokalne pamiątki,
- plany gminy z zaznaczonymi miejscami godnymi zobaczenia,
- promocja w internecie,
- udział w targach kulturalnych, turystycznych,

- wysyłanie ofert do biur turystycznych w kraju i za granicą;

Koordinacja: Inspektor ds. oświaty i kultury w UM,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, PTTK, rady parafialne, planowane stowarzyszenie,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet OKiT, sponsorzy, fundacje,

II.3.3.

Zagospodarowanie wyrobisk poźwirowych w miejsca rekreacyjne – wydzielenie miejsc do kąpieli i yachtingu, stanowisk wędkarskich, miejsc na plaże i pola namiotowe oraz obszaru na imprezy plenerowe; określenie możliwości realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;

Koordinacja: Inspektor ds. budownictwa w UM,

Partnerzy: prywatni przedsiębiorcy, PTTK, Ośrodek Kultury i Turystyki,

Źródła finansowania: środki prywatne, budżet gminy,

II.3.4.

Wytyczenie ścieżek rowerowych i pieszych na terenie Gminy;

Koordinacja: Inspektor ds. budownictwa w UM,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, planowane stowarzyszenie, organizacje ekologiczne,

Źródła finansowania: środki prywatne, budżet gminy, organizacje ekologiczne,

II.3.5.

Wdrożenie programów zalesiania nieużytków rolnych i gleb słabej jakości – rozwój łowiectwa;

Koordinacja: Inspektor ds. rolnictwa w UM,

Partnerzy: rolnicy, lokalne koła łowieckie, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, organizacje pozarządowe,

Źródła finansowania: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, budżet gminy, środki prywatne,

II.3.6.

Rozwój taniej bazy noclegowej – powrót do organizacji schroniska szkolnego w okresie wakacji;

Partnerzy: prywatni przedsiębiorcy,

Źródła finansowania: środki prywatne,

II.4. Cel operacyjny:

Poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy

Zadania:

II.4.1.

Podejmowanie działań w zakresie ochrony zasobów wód podziemnych i poprawy jakości wód powierzchniowych:

- kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie,
- rozbudowa sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
- stworzenie programu aktywnej ochrony zbiorników wód podziemnych,
- ochrona źródeł zaopatrzenia w wodę do celów komunalnych,

Koordinacja: Inspektor ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska UM,

Partnerzy: Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu, Ministerstwo Środowiska, firmy projektowe i wykonawcze, Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, fundacje ekologiczne,

Źródła finansowania: programy pomocowe, budżet gminy, Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, fundacje ekologiczne

II.4.2.

Podniesienie jakości powietrza atmosferycznego, a w szczególności:

- stworzenie i wdrożenie programu wykorzystania alternatywnych i przyjaznych środowisku źródeł energii,
- współpraca z zakładami przemysłowymi w gminach sąsiednich w celu podejmowania działań ograniczających negatywny wpływ ich działalności na stan powietrza i wód w gminie Pakość;

Koordinacja: Inspektor ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska UM,

Partnerzy: Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu, Ministerstwo Środowiska, zakłady przemysłowe z gmin sąsiednich, Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, fundacje ekologiczne,

Źródła finansowania: programy pomocowe, budżet gminy, Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, fundacje ekologiczne

III. CEL STRATEGICZNY: INTENSYFIKACJA WSPÓŁPRACY KULTURALNEJ I SPOŁECZNEJ Z HOLANDIĄ

III.1. Cel operacyjny: Rozwój międzynarodowej wymiany kulturalnej i edukacyjnej młodzieży

Zadania:

III.1.1.

Organizowanie spotkań tematycznych (problemowych) i okresowych (np. w wakacje) pomiędzy określonymi grupami młodzieży szkolnej;

Koordinacja: Komitet Współpracy z Bładel,

Partnerzy: gmina Bładel, szkoły, Ośrodek Kultury i Turystyki, planowana Młodzieżowa Rada Gminy, Ambasada Królestwa Holandii w Polsce,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

III.2. Cel operacyjny: Upowszechnianie kultury i tradycji obu narodów

Zadania:

III.2.1.

Organizowanie stałych imprez kulturalnych, artystycznych promujących kulturę, tradycje i obyczaje holenderskie w Polsce i polskie w Holandii;

Koordinacja: Komitet Współpracy z Bładel,

Partnerzy: gmina Bładel, szkoły, Ośrodek Kultury i Turystyki, planowana Młodzieżowa Rada Gminy, Ambasada Królestwa Holandii w Polsce,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

III.2.2.

Organizowanie wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i społecznych pomiędzy oboma narodami;

Koordinacja: Komitet Współpracy z Bładel,

Partnerzy: gmina Bładel, szkoły, Ośrodek Kultury i Turystyki, planowana Młodzieżowa Rada Gminy, Ambasada Królestwa Holandii w Polsce,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

III.2.3.

Powołanie Pakoskiego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Holenderskiej odpowiadającego za realizację współpracy kulturalno-społecznej pomiędzy Gminą Pakość a Holandią;

Koordinacja: Rada Miejska,

Partnerzy: gmina Bładel, Ambasada Królestwa Holandii w Polsce, szkoły, Ośrodek Kultury i Turystyki, planowana Młodzieżowa Rada Gminy,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

DOMENA STRATEGICZNA:

EDUKACJA POWSZECHNA

**I. CEL STRATEGICZNY:
OSIĄGNIĘCIE WYSOKIEGO POZIOMU KSZTAŁCENIA
W SZKOŁACH GMINY PAKOŚĆ DLA ZASPOKOJENIA
ASPIRACJI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI**

**I.1. Cel operacyjny:
Stworzenie optymalnej bazy lokalowej oraz wyposażenia szkół gminnych**

Zadania:

I.1.1.

Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Pakości:

- nowe sale lekcyjne,
- pełnowymiarowa sala sportowa z możliwością wykorzystania na imprezy masowe oraz z zapleczem na wynajem pod działalność komercyjną;

Koordynacja: Zarząd Miejski, Dyrektor szkoły,

Partnerzy: Rada Rodziców, Kuratorium Oświaty, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Urząd Kultury Fizycznej i Sportu,

Źródła finansowania: budżet gminy, Urząd Kultury Fizycznej i Sportu, sponsorzy,

I.1.2.

Rozbudowa Przedszkola w Pakości w celu przejęcia klas „zerowych” mieszczących się w budynku Gimnazjum;

Koordynacja: Zarząd Miejski, Dyrektor przedszkola,

Partnerzy: Rada Rodziców, Kuratorium Oświaty, Ministerstwo Edukacji Narodowej,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy,

I.1.3.

Kompleksowa informatyzacja Gimnazjum w Pakości – zamontowanie stałego łącza internetowego oraz wejść do sieci komputerowej w każdej sali lekcyjnej;

Koordynacja: Dyrektor Gimnazjum,

Partnerzy: nauczyciele informatyki, organizacje pozarządowe,

Źródła finansowania: budżet gimnazjum, organizacje pozarządowe, sponsorzy,

I.1.4.

Informatyzacja Szkół Podstawowych w Pakości i Kościelcu;

Koordinacja: Dyrektorzy szkół,

Partnerzy: nauczyciele informatyki, organizacje pozarządowe, Ministerstwo Edukacji Narodowej,

Źródła finansowania: budżety szkół, organizacje pozarządowe, sponsorzy, programy Ministerstwa Edukacji Narodowej np. „Pracownia internetowa w każdej szkole”,

I.1.5.

Współpraca samorządu gminnego i samorządu powiatowego w korzystaniu z bazy edukacyjnej Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu;

Koordinacja: Inspektor ds. oświaty w UM w Pakości,

Partnerzy: dyrektorzy szkół, władze powiatowe

Źródła finansowania: budżety szkół, sponsorzy,

I.2. Cel operacyjny:

Wykorzystywanie w procesie nauczania nowoczesnych technik i metod pracy z uczniami

Zadania:

I.2.1.

Wykorzystywanie w procesie dydaktycznym dostępu do internetu oraz nowoczesnych pomocy naukowych (CD-ROM, DVD, projekcje multimedialne, video etc.) - szkolenie nauczycieli w zakresie obsługi komputera i internetu, umożliwiające im stosowanie tych form w procesie nauczania różnych przedmiotów;

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

Partnerzy: nauczyciele, Rada Rodziców,

Źródła finansowania: budżety szkół, sponsorzy, Rada Rodziców,

I.2.2.

Uwzględnianie w procesie nauczania zagadnień przygotowujących młodzież do życia w warunkach państwa demokratycznego (państwo obywatelskie, podstawowe aspekty prawne, tolerancja wobec innych narodowości i wyznań etc.) oraz gospodarki rynkowej (polityka Unii Europejskiej, podstawy przedsiębiorczości, operacje bankowe, gra na giełdzie, aktywne poszukiwanie pracy, komunikacja interpersonalna etc.) – wykorzystywanie w szerokim zakresie aktywizujących metod nauczania: gry symulacyjne, metody interaktywne, programy komputerowe, internet;

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

Partnerzy: nauczyciele, Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie,

Źródła finansowania: budżety szkół, sponsorzy, fundacje,

I.2.3.

Wzbogacenie edukacji ekologicznej i regionalnej w szkołach gminy - tworzenie

i wykorzystanie ścieżek ekologicznych i historycznych w krzewieniu wśród młodzieży wartości ekologicznych i lokalnej tradycji;

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

Partnerzy: nauczyciele, Ośrodek Kultury i Turystyki, parafie, Przedsiębiorstwo Usług Gminnych, organizacje ekologiczne,

Źródła finansowania: budżety szkół, sponsorzy, organizacje ekologiczne,

I.3. Cel operacyjny:

Wspieranie aspiracji edukacyjnych młodzieży z terenu gminy

Zadania:

I.3.1.

Opracowanie systemu stypendialnego (Funduszu Stypendialnego) umożliwiającego zdolnej młodzieży i pochodzącej z ubogich rodzin kontynuację nauki na szczeblu średnim i wyższym – możliwość funkcjonowania w ramach planowanej organizacji pozarządowej (patrz zadanie II.1.1.);

Koordinacja: Komisja Kultury i Oświaty Rady Miejskiej

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Rady Rodziców, sołtysi wsi,

Źródła finansowania: budżet gminy, fundacje, sponsorzy,

I.3.2.

Intensyfikacja nauczania języków obcych we szkołach gminnych:

- profesjonalne wyposażenie sal językowych - wykorzystanie interaktywnych metod nauczania języków,
- rozwój międzynarodowej współpracy uczniów i nauczycieli do pogłębiania znajomości języków obcych,
- rozwój aktywnych form nauczania języków obcych (obcojęzyczne przedstawienia teatralne, obozy językowe);

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

Partnerzy: nauczyciele języków obcych, Komisja współpracy z gminą Bladel, Ośrodek Kultury i Turystyki, Ambasada Królestwa Holandii, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Holenderskiej, szkoły języków obcych,

Źródła finansowania: fundacje, budżety szkół, budżet OKiT, środki Unii Europejskiej, sponsorzy,

I.3.3.

Szeroka promocja tradycji i osiągnięć oświatowych gminy, przede wszystkim w celu pozyskiwania środków pozabudżetowych;

Koordinacja: Komisja Kultury i Oświaty Rady Miejskiej

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Rady Rodziców, Ośrodek Kultury i Turystyki, media lokalne i regionalne,

Źródła finansowania: budżet gminy,

I.3.4.

Zacieśnianie współpracy szkół na szczeblu krajowym i międzynarodowym – organizacja wspólnych projektów, imprez, wymiany młodzieży;

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

*Partnerzy: Komisja współpracy z Bladel, Klub Europejski, samorządy uczniowskie,
Źródła finansowania: budżety szkół, fundacje, środki Unii Europejskiej,*

I.4. Cel operacyjny: Rozwój doskonalenia zawodowego nauczycieli, integracja środowisk oświatowych w gminie

Zadania:

I.4.1.

Określenie zasad współfinansowania przez samorząd gminy studiów i szkoleń nauczycieli, którzy przekwalifikowują się bądź podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe;

Koordinacja: Zarząd Miejski,

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Kuratorium Oświaty,

Źródła finansowania: budżet gminy,

I.4.2.

Opracowanie systemów motywacyjnych umożliwiających przyciągnięcie nauczycieli o wysokich kwalifikacjach zawodowych w kierunkach rozwijanych w szkołach gminy, obecnie i w przyszłości (m.in. języki obce, informatyka, przedsiębiorczość, integracja europejska);

Koordinacja: Zarząd Miejski,

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Kuratorium Oświaty,

Źródła finansowania: budżet gminy,

I.4.3.

Powołanie **Gminnego Forum Oświaty** skupiającego środowisko nauczycielskie, przedstawiciele władz gminy, rodziców i uczniów – główny cel działania: koordynacja działań służących rozwojowi oświaty wszystkich szczebli w gminie Pakość;

Potencjalny zakres zadań Forum:

- Badania i analiza potrzeb szkoleniowych nauczycieli i pracowników oświaty,
- Gromadzenie i upowszechnianie informacji o rynku oświatowym w Polsce,
- Wspieranie dyrektorów szkół i placówek oświatowych w zakresie kierowania i zarządzania placówką,
- Planowanie i organizowanie działań na rzecz rozwoju i awansu zawodowego nauczycieli – we współpracy z organem sprawującym nadzór pedagogiczny,
- Organizowanie różnorodnych form współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy szkołami, placówkami oświatowo-wychowawczymi i nauczycielami,

- Organizacja konferencji, sympozjów i seminariów o zasięgu lokalnym i regionalnym, umożliwiających wymianę doświadczeń, promowanie nowoczesnych metod i technik nauczania,
- Współpraca z instytucjami popularyzującymi integrację Polski z Unią Europejską;

Koordinacja: dyrektorzy placówek oświatowych,

Partnerzy: władze gminy, nauczyciele, Rady Rodziców, samorzady uczniowskie,

I.5. Cel operacyjny:

Zapewnienie bezpieczeństwa i przyjaznej atmosfery w szkołach gminy

Zadania:

I.5.1.

Prowadzenie działań służących zapobieganiu patologiom wśród młodzieży (szkoły wolne od kradzieży, przemocy i nałogów) - realizacja programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych;

Koordinacja: Inspektor ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

Partnerzy: pedagodzy szkolni, wychowawcy, realizatorzy programów profilaktycznych, organizacje pozarządowe,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

I.5.2.

Dalszy rozwój systemów monitoringu (kamery) w budynkach szkół oraz na terenach wokół nich;

Koordinacja: Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej,

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Komendant Policji, Urząd Miejski,

Źródła finansowania: budżet gminy, PFRON, sponsorzy,

II. CEL STRATEGICZNY: WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

II.1. Cel operacyjny: Utworzenie organizacji pozarządowej wspierającej rozwój społeczny gminy

Zadania:

II.1.1.

Powstanie organizacji pozarządowej (stowarzyszenie, fundacja) reprezentującej lokalne środowiska społeczne i wspierającej rozwój gminy Pakość;

Potencjalny zakres działania organizacji:

- organizacja i prowadzenie Funduszu Inicjatyw Lokalnych (FIL), udzielającego małe granty na projekty autorstwa młodzieży, organizacji pozarządowych i nieformalnych grup inicjatywnych z terenu gminy – pozyskiwanie środków finansowych od sponsorów, samorządów lokalnych, instytucji pomocowych (przykładowe obszary działalności FIL: edukacja, turystyka, kultura, sport, ekologia, opieka społeczna),
- organizacja i prowadzenie Funduszu Stypendialnego dla zdolnej młodzieży z terenu gminy (patrz zadanie I.3.1.),
- prowadzenie Centrum Informacji Europejskiej - propagowanie idei integracji europejskiej wśród mieszkańców gminy,
- pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na rozwój społeczny gminy (z instytucji pomocowych i od sponsorów),
- udzielanie zainteresowanym podmiotom bieżącej informacji o dostępnych środkach pomocowych w różnych sferach działalności,
- pomoc zainteresowanym podmiotom w wypełnianiu wniosków grantowych do instytucji udzielających wsparcia finansowego,
- inicjowanie i realizacja różnorodnych działań społecznych w gminie Pakość,
- współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi w Polsce i za granicą;

Koordinacja: Rada Miejska,

Partnerzy: szkoły, Rady Rodziców, Rady Sołeckie, Ośrodek Turystyki i Kultury, parafie, organizacje pozarządowe,

Źródła finansowania: budżet gminy, fundacje pomocowe, sponsorzy,

**II.2. Cel operacyjny:
Umożliwienie młodzieży aktywnego udziału w decydowaniu o przyszłości gminy**

Zadania:

II.2.1.

Powstanie **Młodzieżowej Rady Gminy**, będącej reprezentacją młodych obywateli gminy Pakość i biorącej aktywny udział w jej rozwoju;

Koordinacja: Rada Miejska,

Partnerzy: samorządy uczniowskie, Rady Rodziców,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżety szkół,

**II.3. Cel operacyjny:
Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży**

Zadania:

II.3.1.

Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych (przedmiotowych, sportowych, kółek zainteresowań) pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

Partnerzy: Ośrodek Kultury i Turystyki, nauczyciele, wychowawcy,

Źródła finansowania: budżet gminy, budżety szkół, budżet OKiT,

II.3.2.

Zwiększanie dzieciom i młodzieży dostępu do zaplecza sportowego przy szkołach (boiska i sale sportowe);

Koordinacja: dyrektorzy szkół,

Partnerzy: Uczniowski Klub Sportowy, Rady Rodziców,

Źródła finansowania: sponsorzy, budżety szkół,

II.3.3.

Zacieśnianie współpracy szkół z Ośrodkiem Kultury i Turystyki, zwłaszcza w zakresie wspólnej oferty dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki (ferie zimowe, wakacje etc.);

Koordinacja: Dyrektor Ośrodka Kultury i Turystyki,

Partnerzy: dyrektorzy szkół, ZHP, PTTK,

Źródła finansowania: budżet OKiT, budżety szkół, sponsorzy, fundacje,

II.3.4.

Zagospodarowanie części miasta po Parku Miejskim – wydzielenie miejsc do zabawy dla dzieci, miejsca spotkań młodzieży, alejek spacerowych;

Koordinacja: Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Ośrodek Kultury i Turystyki,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy,

II.3.5.

Zagospodarowanie Drogi Kalwaryjskiej – zadrzewienie alejek oraz zainstalowanie oświetlenia i ławek;

Koordinacja: Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej

Partnerzy: Parafia Kalwaryjska, Ośrodek Kultury i Turystyki,

Źródła finansowania: budżet gminy, sponsorzy,

II.3.6.

Zagospodarowanie budynku byłej Harcówki koło Gimnazjum na miejsce spotkań uczniów i nauczycieli – młodzież jako współzarządcy;

Koordinacja: Dyrektor Gimnazjum,

Partnerzy: samorząd uczniowski, Rada Rodziców, nauczyciele,

Źródła finansowania: sponsorzy, fundacje, rodzice,

II.4. Cel operacyjny:

Wspieranie działań służących promocji ekologii i zdrowego stylu życia oraz rozwojowi bezpieczeństwa publicznego w gminie

Zadania:

II.4.1.

Organizacja imprez, festynów, happeningów i konkursów o charakterze międzygminnym, propagujących zasady ekologii i zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu i narkotyków – inicjowanie szerokiej współpracy pomiędzy zainteresowanymi podmiotami (zakłady opieki zdrowotnej, samorząd powiatowy i samorząd wojewódzki, szkoły, kluby sportowe, domy kultury, parafie, organizacje pozarządowe, policja) w organizacji tego typu imprez i pozyskiwaniu środków finansowych na ich realizację;

Koordinacja: Ośrodek Kultury i Turystyki,

Partnerzy: Komisje Rady Miejskiej, dyrektorzy szkół, parafie, kluby sportowe, policja, samorządy lokalne, organizacje pozarządowe,

Źródła finansowania: budżet OKiT, budżet gminy, sponsorzy, fundacje,

II.4.2.

Prowadzenie wspólnych działań z mediami lokalnymi i regionalnymi w celu propagowania i upowszechniania ekologii i zdrowego stylu życia mieszkańców;

Koordinacja: Ośrodek Kultury i Turystyki,

Partnerzy: media lokalne i regionalne,

Źródła finansowania: budżet OKiT,

II.4.3.

Ścisła współpraca władz gminy z policją i samorządem powiatowym w celu wspólnego określenia kierunków polityki bezpieczeństwa w gminie Pakość

Koordinacja: Zarząd Miejski,

Partnerzy: Komenda Policji,

II.4.4.

Określenie możliwości zastosowania monitoringu miasta za pomocą kamer i udziału w tym przedsięwzięciu prywatnych przedsiębiorców;

Koordynacja: Zarząd Miejski,

Partnerzy: właściciele sklepów i firm, firmy ubezpieczeniowe,

Źródła finansowania: budżet gminy, zainteresowane firmy,

II.5. Cel operacyjny:

Rozwój doskonalenia zawodowego dorosłych

Zadania:

II.5.1.

Współpraca władz gminy, szkół, Powiatowego Urzędu Pracy, agencji rządowych oraz lokalnych pracodawców w organizacji szkoleń i kursów zawodowych dla dorosłych:

- udzielanie pomocy finansowej (kontrakt, zlecenie zadań) organizacjom realizującym programy umożliwiające osobom bezrobotnym zdobywanie nowych umiejętności zawodowych bądź mającym zamiar rozpocząć własną działalność gospodarczą;
- organizacja (z możliwością dofinansowania przez samorządy) kursów dokształcających dla dorosłych na bazie szkół średnich (Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kościelcu) i wyższych regionu oraz ośrodków kształcenia i doradztwa zawodowego (Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w Bydgoszczy, Ośrodek Doradztwa Rolniczego);
- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej mającej na celu rozbudzenie wśród dorosłych świadomości dokształcania się w dobie dużej konkurencji i szybkich przemian na rynku pracy, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, udzielanie kompleksowej informacji o możliwościach zatrudnienia w regionie oraz wymaganiach pracodawców (organizacja spotkań, warsztatów, upowszechnianie broszur etc.);

Koordynacja: Komisja Kultury i Oświaty Rady Miejskiej,

Partnerzy: zainteresowane osoby i instytucje,

Źródła finansowania: środki własne zainteresowanych osób i instytucji,

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY PAKOŚĆ - schemat

